

C287 – CUL32

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

15 juni 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de uitvoering van het voetbalcontract tussen de VRT en Belgacom

1

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de uitvoering van het voetbalcontract tussen de VRT en Belgacom

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, voetbal is erg actueel met het lopende wereldkampioenschap en het is ook een bijzonder populaire sport. De VRT, een NV van publiek recht, heeft vorig jaar een overeenkomst met Belgacom afgesloten waardoor de openbare omroep op een onrechtstreekse manier de uitzendrechten heeft verworven van de Belgische voetbalcompetitie.

Belgacom heeft met de Koninklijke Belgische Voetbalbond een contract afgesloten en betaalde 36 miljoen euro om de televisierechten te verwerven. Ik heb u daarover al een paar keer ondervraagd, recent nog tijdens de commissievergadering van 27 april 2006 (*Hand. VI. Parl. 2005-06, nr. C223, 1*). Ik wil er tussen haakjes even op wijzen dat op het moment dat de vraag werd ingediend het contract tussen de VRT, Belgacom en de productiehuisen nog niet was ondertekend, maar dat dat wel reeds het geval was op het moment dat de vraag werd beantwoord. Dat is een merkwaardige vaststelling.

Het contract tussen Belgacom en de VRT is zowel een sublicentie als een aannemingscontract omdat de VRT de producent voor Belgacom is. Een onderdeel van dat contract bepaalt dat ter promotie van het Belgische voetbal de VRT elke zondagavond een belangrijke match van de voetbalcompetitie rechtstreeks uitzendt op Sporza om 18 uur. Er is daarover discussie geweest omdat daardoor de topprioriteit van nieuws en informatie wordt ondergraven. Deze afspraak loopt af eind 2006, midden in het voetbalseizoen.

Deze vraag om uitleg is ingegeven vanuit de ervaring die we hebben gekend bij de start van interactieve digitale televisie door Telenet op 3 september 2005. Om bandbreedte te krijgen, werden toen ongeveer

acht kleinere omroepen geschrapt, zoals BBC World, CNN en Arte. Er is daarover heel wat heisa geweest met onder andere verschillende vrije tribunes in de media. U bent daarover ook ondervraagd in het parlement. Telenet is echter een privé-bedrijf waarover de politiek niets te zeggen heeft. Het enige wat we geregeld hebben, is de must-carry waardoor de openbare omroep en de regionale zenders verplicht moeten worden doorgegeven. De zenders die eraf zijn gehaald, hadden dagelijks maar een paar duizend kijkers, wat niet spectaculair is. Naar de voetbaluitzendingen op zondagavond van 18 uur echter kijken honderdduizenden kijkers, wat een enorm verschil is.

Er is destijds commotie geweest rond de ingreep van Telenet. Ik garandeer u dat als de gratis uitzendingen op zondagavond op open net zullen verdwijnen, het hek helemaal van de dam zal zijn. De kijker weet immers niet dat er een einddatum was vooropgesteld en gaat ervan uit dat die uitzendingen gedurende het hele contract zullen blijven duren.

Wat is de reden om deze regeling na ongeveer anderhalf jaar stop te zetten, midden in het voetbalseizoen dan nog? Mijn inschatting is dat dit pure winst voor Belgacom betekent. Op het moment dat die uitzendingen op de openbare omroep stoppen, hoopt Belgacom dat dit een stimulans zal zijn voor kijkers om over te stappen naar Belgacom TV. De VRT, die een NV van publiek recht is, moet neutraal zijn, zeker naar de operatoren, en de vraag is of dit hier het geval is.

Momenteel zijn er 12.000 abonnees die over het voetbalpakket van Belgacom beschikken. Dat betekent dat het voetbal bij het grote publiek aan het verschrompelen is. Als de rechtstreekse uitzendingen op zondagavond dan ook nog eens worden geschrapt, kan daar terecht kritiek op worden gegeven.

Mijnheer de minister, ik weet dat dit tot de operationele bevoegdheden van de VRT behoort. Een parlementslid heeft echter spreekrecht en kan bepaalde bekommernissen uiten. Ik ben geen visionair, maar ik voorspel dat als de uitzendingen om 18 uur verdwijnen, opnieuw de politiek met de vinger zal worden gewezen. Dat was ook het geval in het dossier

rond Telenet. Ik stel deze vraag om uitleg dan ook omdat het op voorhand duidelijk zou zijn waar de verantwoordelijkheden liggen. De VRT is verantwoordelijk. Ik vind trouwens dat over dit punt niet goed is onderhandeld. Zoals gezegd, zijn er maar weinig Belgacom-abonnees die over het voetbalket beschikken. Misschien moet ter promotie van het Belgische voetbal deze regeling jaarlijks worden verlengd in functie van het aantal abonnees.

Mijnheer de minister, op welke manier kan ervoor worden gezorgd dat de voetballiefhebbers tijdens het komende volledige voetbalseizoen op de openbare omroep gratis kunnen blijven kijken naar rechtstreekse uitzendingen van matches uit de competitie op zondagavond? Ik weet uiteraard dat dit geen politieke beslissing is, maar dat dit tot de operationele bevoegdheden van de VRT behoort.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Decaluwe, u hebt gelijk dat dit een operationele beslissing van de VRT is die autonoom kan beslissen over het programma-aanbod en het uitzendingschema. Dit onderdeel van het contract loopt af op 31 december 2006. De VRT kan zich momenteel niet formeel uitspreken over de verlenging ervan.

Er is destijds inderdaad heel wat te doen geweest over het contract met Belgacom. U hebt me daar trouwens vragen over gesteld. Aanvankelijk was het de bedoeling om onder hetzelfde logo en met dezelfde naam, namelijk Studio 11, in open net op de VRT kosteloos integraal een voetbalmatch uit te zenden voor een bepaalde periode. Ik had daar kritiek op omdat Belgacom onder hetzelfde logo en dezelfde naam zijn voetbaluitzendingen zou verzorgen. Ik heb er toen op gewezen dat de openbare omroep dan werkelijk de trekker zou zijn voor één van de twee distributeurs. De plannen om dit te doen onder dezelfde naam en met hetzelfde logo in open net zijn toen niet doorgegaan.

De mediadecreten noch de beheersovereenkomst bevatten bepalingen hieromtrent. Het behoort tot de programmatorische autonomie van de VRT. Je kunt in de teksten van de decreten en de beheersovereenkomst geen aanknopingspunten vinden omtrent het uitzenden van matches van eerste voetbalklasse op elke speeldag, rechtstreeks en integraal. Het evenementenbesluit zegt wat moet gebeuren op het vlak van kosteloze televisie. Het bevat een bepaling dat

het verwerven van exclusieve rechten op een aantal evenementen niet mag worden uitgeoefend zodat een belangrijk deel van de bevolking wordt verhinderd om deze evenementen te volgen op kosteloze televisie. Dit slaat op een aantal evenementen. Wat sport en meer concreet voetbal betreft, slaat dit niet op eersteklassenvoetbal maar wel op wedstrijden van de nationale ploeg, de eindronde van de Wereldbeker en van het Europees Kampioenschap. Voor de Champions League en de UEFA Cup slaat dit op de wedstrijden waaraan een Belgisch clubteam deelneemt, de halve finales en de finales, plus de finale van de Beker van België voor mannen.

Als u me vraagt of ik middelen en instrumenten heb om terzake een en ander te bepalen, moet ik 'neen' zeggen. De voetbalrechten zijn door de Belgische voetbalbond toegekend aan de hoogst biedende, namelijk Belgacom, dat de rechten exclusief heeft verworven. We weten ook uit ervaring van het verleden dat Vlaanderen het meest verregaande evenementenbesluit heeft, dat bijna niet door de Europese filter is geraakt. Er zal dus nooit aanvaard worden dat ook nog eens het eersteklassenvoetbal daaronder zou vallen.

Voetballiga's mikken op twee zaken, namelijk maximalisering van de voetbalrechten, meestal door ze te laten uitzenden achter de decoder tegen betaling, en maximalisering van het aantal toeschouwers in de stadia zelf, maar dat is een algemeen beleid dat overal wordt gevolgd. We zien in veel Europese landen dat de live-uitzendingen alleen te zien zijn achter decoder tegen betaling. Belgacom heeft die rechten exclusief, heeft een contract gesloten met de VRT inzake onderaanneming, zoals u heel terecht zegt, en verleent anderzijds een sublicentie. Voor het integraal live uitzenden van de matches loopt het contract af op 31 december 2006.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Dat was voorspelbaar. Ik weet hoe moeilijk alles tot stand is gekomen. De belangrijkste reden van mijn vraag is om uitdrukkelijk nu al te zeggen dat, als het gebeurt – ik laat nog altijd open dat het contract kan worden verlengd – de politiek daar niets mee te maken heeft. Ik heb destijds het hele Telenetverhaal meegemaakt met de acht kanalen. Dat was klein bier. Dit zal zwaar bier zijn. De kijker zal niet begrijpen dat midden in het seizoen het voetbal plotseling wegvalt en men zal denken dat

het de fout van de politiek is. Ik blijf erbij dat er niet goed is genegotieerd.

Ik wil wel een oproep doen aan de voetbalbond, en u kunt dat misschien ook doen. U hebt er terecht naar verwezen dat de live-uitzendingen in het buitenland allemaal achter de decoder staan. Dat is de waarde van het voetbalcontract as such. Er is een klein maar fundamenteel verschil met het buitenland en ten opzichte van de vorige situatie. Nu zijn er amper 12.000 mensen die de wedstrijden live bekijken. Het product slaat dus helemaal niet aan, want vroeger keken er 150.000 mensen. In het buitenland liggen de cijfers van mensen die de live-uitzendingen van hun eigen nationale voetbalcompetitie willen zien, stukken hoger.

We zien ook dat er een verband is tussen enerzijds de live-uitzendingen, die nu ook op de VRT op een zeer goede manier worden gebracht, en het aantal toeschouwers ter plaatse. Hoe meer de Belgische voetbalcompetitie live wordt uitgezonden en door een breed publiek kan worden bekeken, hoe succesvoller het aantal toeschouwers ter plaatse evolueert. Misschien zou de voetbalbond samen met de openbare omroep en desnoods met Belgacom kunnen zorgen voor een win-winsituatie en het contract verlenen voor een bepaalde periode, tot er wat meer dan 12.000 Belgacomabonnees voor het voetbal zijn. Dan zou de openbare omroep in een goede situatie blijven en zouden Belgacom en het Belgische voetbal ook in een goede situatie komen.

Het voornaamste is dat de politiek niet verantwoordelijk is. We kunnen enkel wat steun geven en suggesties doen, maar uiteindelijk ligt de verantwoordelijkheid bij het management – niet de raad van bestuur – van de VRT als het uitzenden afloopt op 31 december 2006. Dat is zijn volledige verantwoordelijkheid en niet onze zaak.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik volg in grote lijnen uw redenering, mijnheer Decaluwe. Het is evident dat het geen verantwoordelijkheid is van de politiek. Ik vind het wel verregaand daarin exclusief de verantwoordelijkheid te leggen bij het management van de VRT. Het begint natuurlijk bij de voetbalbond, die zijn opbrengst wil maximaliseren en daarbij duidelijk inzet op het verkopen van de rechten. We zien dat in heel Europa gebeuren tegen groot geld. Er wordt zoveel geld betaald dat degene die de rechten bin-

nenhaalt, probeert ze te maximaliseren door ze ook achter de decoder tegen betaling te verkopen. We kunnen er vragen bij stellen of dat een goed beleid is op termijn. Dat beleid komt helemaal op conto van de voetbalbond, waar duidelijk blijkt dat het kosteloos uitzenden in open net helemaal niet ten koste gaat van het aantal toeschouwers in het stadion.

De voetbalbond heeft de rechten verkocht aan Belgacom. Met het evenementenbesluit kunnen wij hen er op geen enkele manier toe dwingen om dat in open net te brengen. Dan heb je het feit dat de VRT erin is geslaagd om voor anderhalf seizoen uitzendrechten te hebben. Ik heb daar onmiddellijk vragen bij gesteld, maar het was de politiek van Belgacom om die rechten te krijgen om de matches uit te zenden in open net. Aanvankelijk was het heel duidelijk de bedoeling van Belgacom om dit als een trekker te gebruiken voor haar commerciële televisie. Uw conclusie is juist: de regering of de politici zijn niet verantwoordelijk voor dat beleid. In de gegeven omstandigheden kan de VRT die garanties niet geven. We zullen zien wat de onderhandelingen brengen. Er zal een bepaald ongenoegen zijn omdat er een beperkt aantal Belgacom-abonnees zijn en plotseling zal men vaststellen dat de live-voetbaluitzendingen er niet meer zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
